

Повторення вивченого у 8 класі

§ 1. ГРАМАТИЧНА ОСНОВА РЕЧЕННЯ. ОДНОСКЛАДНЕ Й ДВОСКЛАДНЕ РЕЧЕННЯ

ПРИГАДАЙМО. 1. Чим підмет відрізняється від присудка? 2. Чим односкладне речення відрізняється від двоскладного?

3 I. Прочитайте виразно текст пісні. Що ви можете сказати про ліричного героя? Ким він є для України та чому вона дорога й близька його серцю?

ТИ МОЯ, УКРАЇНО

Нас розкидує життя по всьому світі,
Але всі ми – України рідні діти.
І коли вже ностальгія душу крає,
Мені пам'ять Україну повертає.

Приспів:

Ти моя, Україно, і до тебе я лину,
Бо мое тут коріння, бо мое тут ім'я.
Ти моя, Україно. Я для тебе дитина.
Я для тебе дитина, я частинка твоя.

Україно, прихилься я до тебе,
Помолюся за твоє безкрайнє небо.
Твоя мова, калинова, солов'їна,
Зігриває мое серце, Україно.

Ти поклич мене – і я тебе почую,
Твої болі, твої радощі відчува.
Пригорни мене, бо я твоя дитина.
Мое серце, моя пісня – Україна.

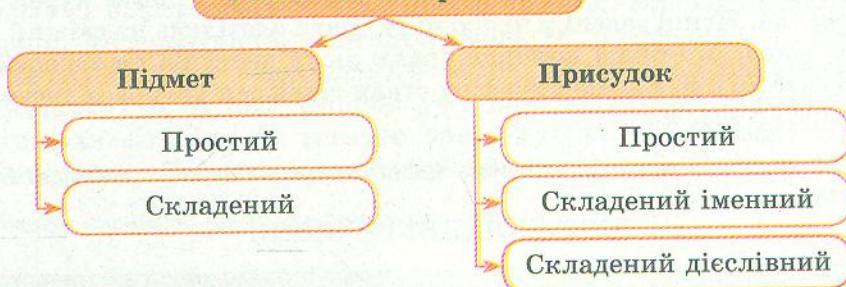
O. Ткач

II. Виконайте завдання до тексту.

1. Визначте усно в першій і другій строфах граматичні основи речень.
2. Знайдіть речення, у яких підмети виражено займенниками.
3. Знайдіть присудки, які виражено наказовою формою дієслова.
4. Спишіть виділені речення, підкресліть усі члени речення. Поясніть використання тире в цих реченнях.

5. За бажання у вільний час знайдіть в Інтернеті й послухайте пісню «Ти моя, Україно» у виконанні Назарія Яремчука (молодшого). На якому шкільному святі могла б звучати ця пісня?

Головні члени речення

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Граматична основа може складатися з одного головного члена речення (у формі підмета або у формі присудка).

СКЛАДЕНИЙ ПІДМЕТ І ПРИСУДОК

Вид	Із чого складається	Приклади
Складений підмет	два й більше повнозначних слов	<u>Прийшли батько із сином.</u> <u>Сиділо двоє діток.</u> <u>Ніхто з учнів не прийшов.</u> <u>Палає край неба.</u>
Складений іменний присудок	іменна частина (іменник, прикметник, діеприкметник, займенник, числівник) + дієсловово-зв'язка (бути, стати, зватися, вважатися, лишатися і под.)	<u>Олег став переможцем.</u> <u>Ніч була ясна.</u>
Складений дієслівний присудок	неозначенна форма дієслова + допоміжне дієслово (почати, стати, треба, хотіти, уміти, здатний, радий і под.)	<u>Денис почав відповідати.</u> <u>Женя продовжує спати.</u> <u>Аня вже вміє читати.</u> <u>Нам треба відпочити.</u>

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Дієсловово-зв'язка **бути** у формі теперішнього часу (**є**), як правило, опускається. Присудок із пропущеною дієслівною зв'язкою вважається складеним іменним: Палаючи – хлібові сестриця.

4 **ДВА – ЧОТИРИ – УСІ РАЗОМ.** З'ясуйте, у якому реченні є складений підмет, а в якому – складений присудок.

- Правічну думу думають ліси, вгрузають в мох столітні дідугани (Л. Костенко).
- Три зозулі грають в грі семибарвистій (А. Гарасевич).
- Колишній замок, видно, був розкішний (М. Павленко).
- Утік за ліс холодний вітруган (Ю. Вавринюк).